SENTINELA

ANUL IV, Nr. 49
5 Decemvrie 1943

GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 — Bucureşti
TELEFON: 3.96.62.

1 DECEMVRIE 1918 - 1 DECEMVRIE 1943: Un sfert de veac dela Sfânta Unire a Transilvaniei

I-a fost dat acum un sfert de veac Regelui Ferdinand I şi bravei sale oştiri să calce pe urmele marelui Mihai Viteazul în Alba-Iulia năzuinţelor noastre de veacuri. Cuvine-se dar în ziua aceasta de sărbătoare să ne purtăm gândul plin de recunoştinţă către bărbaţii vrednici ai Naţiei care au pregătit ceasul Unirii. Ei împreună cu ostaşii români au răzbunat suferinţele îndurate de martiri, înfăptuind ziua luminoasă dela Alba-Iulia care a consfinţit la 1 Decemvrie 1918 unirea sufletelor de fraţi şi întregirea hotarelor.

Exemplul lor să ne stea viu în inimile noastre ca un îndemn suprem de împlinire a dreptăţii româneşti ce va să vină.

„SENTINELA“

1 DECEMVRIE 1918 — 1 DECEMVRIE 1943

Un pătrar de veac dela Unirea Ardealului cu Patria-Mumă

MAREŞALUL DESROBITOR DESPRE TRANSILVANIA, LEAGĂNUL VEŞNICIEI ROMÂNEŞTI

FRAŢI ARDELENI,

Voi, care v'aţi sfâşiat sufletul şi trupul; voi, care aţi părăsit încăodată vetrele vieţii şi crucile mormintelor; voi, care aţi adăugat dureri noi la hrisovul suferinţelor de veacuri; nu desnădăjduiţi. Pe umerii voştri stă apărarea sfântă a datoriilor strămoşeşti.

Ne-am născut aici, suntem cei dintâi aşezaţi aici şi vom pleca cei din urmă. Vom muri aici, fraţi ardeleni, fiindcă nu putem părăsi ceea ce nu se poate părăsi. Nici furtunile, nici trufiile, nici trădările nu ne vor clinti.

Toţi trebue să păstrăm încrederea în drepturile neamului, să ducem o luptă de credinţă, de muncă şi de jertfă şi prin jertfă să ne câştigăm dreptatea. Fiindcă dreptatea stăjueşte lumea. Şi dreptatea lumii va fi dreptatea noastră.

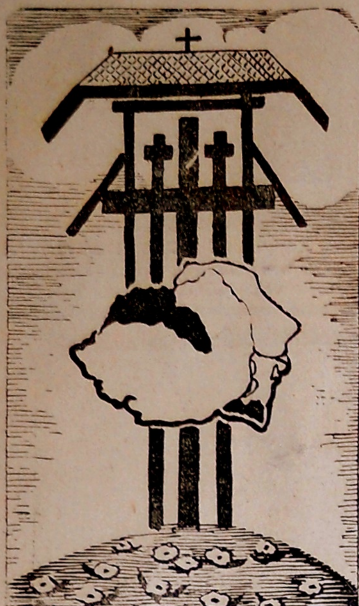
(1 Decemvrie 1940)

Noi am purtat aici, în Carpaţii noştri, — care ai noştri au fost şi ai noştri vor rămâne — povara veacurilor, pe care am pus-o pe culmile Crucii, respectând totdeauna legile sfinte ale dreptăţii, poruncile aspre ale onoarei şi cinstirei curată a adevărului faţă de noi înşine, faţă de prieteni şi faţă de duşmani.

Noi ne-am născut pe acest pământ.

Ne-am născut aici înaintea tuturor; şi sângele onoarei româneşti care s'a jertfit de-a-lungul veacurilor, ca şi pietrele amintirii suferinţelor noastre, mărturisesc tuturor că aici am fost totdeauna şi aici vom rămâne, pentrucă noi am ştiut să ne facem datoria şi faţă de noi şi faţă de credinţa noastră creştină şi latină şi faţă de pământul nostru şi al Europei.

(18 Iulie 1943)

Crezul ostaşului

1 Cred în Regele nostru, în Conducătorul ţării şi în veşnicia Neamului Românesc.

2 Port în suflet icoana României adevărate şi jur să-mi jertfesc vieaţa pentru hotarele ei.

3 Indeplinesc ordinele fără şovăire şi nu mă 'nfricoşează nici primejdia, nici trufia duşmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoţia, trădarea, fiindcă ele înjosesc şi necinstesc pe ostaşi.

5 Iubesc camarazii; ei sunt ca şi mine chezăşia libertăţii ţării, ostaşi bravi în războiu şi lucrători harnici în uzine şi ogoare, în timp de pace.

Aşa să-mi ajute Dumnezeu.

ORDINUL DE ZI PE NAŢIUNE

Nr. 51 din 27 Noemvrie 1943

Luând parte la operaţiuni dela începutul campaniei şi până în prezent, unităţile Diviziei 10 Infanterie s'au acoperit de glorie, luptând în diferite sectoare ale frontului de răsărit.

Odessa, Korpeci, Jusnaja-Ozereika, Adagun, Kijewskoje, Cubanul, Crimeea, statornicesc drumul de glorie al faptelor de arme ale acestei Divizii.

Luptând contra unor forţe numeroase, în situaţiile schimbătoare şi grele ale câmpurilor de bătălie, ofiţerii, subofiţerii şi trupa acestei brave Divizii au săvârşit fapte de arme al căror răsunet şi-a găsit ecou departe peste hotare: Regimentul 33 Infanterie în bătălia dela Korpeci din Februarie 1942, Compania Căpitan Dabija, în luptă eroică, dela Jusnaja-Ozereika şi la Est de Perekop, în Noemvrie 1943.

Pentru faptele de arme, spiritul de jertfă, dârzenia şi eroismul de care au dat dovadă — mai bine de 2 ani — pe îndepărtatele câmpuri de bătălie, se citează prin Ordin de Zi pe Naţiune, ofiţerii, subofiţerii şi trupa din Divizia 10 Infanterie.

ION ANTONESCU
MAREŞAL AL ROMÂNIEI
şi
CONDUCĂTORUL STATULUI

Din cartea întregirii Neamului

REGELE FERDINAND I

către delegaţia care i-a prezentat Actul Unirii

„In numele Românilor din Vechiul Regat, din Basarabia şi din Bucovina, astăzi uniţi, cu profundă recunoştinţă primesc hotărîrea fraţilor noştri de peste Carpaţi, de a săvârşi Unitatea Naţională a tuturor Românilor, şi declar pe vecie unite în Regatul Român toate ţinuturile de Români, dela Tisa până la Nistru.

Cu dragoste neţărmurită, Mi-am închinat viaţa scumpului Meu popor, plin de credinţă în menirea lui istorică.

Prin lupte şi prin jertfe, Dumnezeu ne-a dat să înfăptuim azi aspiraţiunile noastre cele mai sfinte. Mulţumindu-i din adâncul sufletelor, ne îndreptăm gândurile către cei care, cu sângele lor, au clădit noul temeiu al desvoltării noastre naţionale.

Prin devotamentul neclintit pentru opera lor, le vom arăta recunoştinţa noastră, le vom asigura roadele binefăcătoare ale crudelor încercări“.

ION I. C. BRĂTIANU

în raportul către Regele Ferdinand I, despre Actul Unirii

„SIRE!

De veacuri, neamul românesc tinde spre unitatea naţională. De aceea, când prin războiul general o parte din omenire a întreprins lupta pentru libertatea şi drepturile naţiunilor, Regatul Român a socotit de datoria lui să se alipească acestor puteri şi, împreună cu ele să-şi jertfească fiii pentru desrobirea fraţilor noştri asupriţi. După mari suferinţe, vitejia minunată a oştirei noastre îşi găseşte răsplata. Alături de glorioşii ei aliaţi, România este astăzi printre învingătorii lumei. Basarabia şi Bucovina s'au unit cu Patria Mumă, iară peste Carpaţi, Românii, care, împreună cu noi, de atâta vreme aşteptau ceasul întregirii neamului, îndată ce şi-au putut spune gândul, au proclamat prin marea lor Adunare Naţională, întrunită la Alba-Iulia, în 1 Decemvrie 1918, Unirea lor necondiţionată şi deapururea cu Regatul României“

VASILE GOLDIŞ

către Regele Ferdinand I, cu prilejul înaintării Actului Unirii

„Unirea tuturor Românilor într'un singur Stat a trebuit să vie. S'a înfăptuit prin suferinţe şi sacrificii. Istoria se face prin legile firii mai presus decât orice putere omenească, dar obiectul şi mijlocul acestei legi este bietul om muritor. Fericiţi suntem noi cei de azi, că prin noi istoria săvârşeşte actul măreţ al Unirii tuturor Românilor într'un singur Stat şi prea fericiţi suntem că norocul tocmai acum a destinat Statului Român domnia unui Rege Mare, care a înţeles chemarea sfântă a istoriei şi s'a făcut luceafăr conducător al sufletului românesc“.

3-15 MAIU 1848

„Rămâneţi credincioşi.

„Apăraţi-vă ca fraţii, cu puteri unite în pace şi în războiu;

„Vedeţi cum ne-am luptat noi pentru limba şi romanitatea noastră: luptaţi-vă şi voi şi le apăraţi ca lumina ochilor voştri, până ce se va restaura Capitoliul“.

SIMEON BARNUŢIU
pe Câmpia Libertăţii dela Blaj

DECRET-LEGE ASUPRA UNIRII ARDEALULUI CU PATRIA-MUMĂ

Pe unul din pereţii Sălii Unirii din Alba-Iulia stă săpat în piatră următorul text:

„Hotărîrea Adunării Naţionale dela Alba-Iulia a fost predată Regelui Ferdinand I, în sala tronului din Bucureşti, în ziua de 1/14 Decemvrie 1918, de către delegaţiunea consiliului din P. P. S. S. L. L. Episcopul Miron Cristea şi Iuliu Hosu şi din Vasile Goldiş şi Dr. Vaida-Voevod, depunând la picioarele Tronului omagiul de credinţă al tuturor românilor din Ardeal şi ţara ungurească“.

Regele tuturor Românilor a întărit hotărîrea prin următorul:

DECRET-LEGE

FERDINAND I.

Din graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională, la toţi de faţă şi viitori, sănătate:

Asupra raportului Preşedintelui Consiliului de Miniştri sub Nr. 2.171 din 1918,

Luând act de hotărîrea unanimă a Adunării Naţionale dela Alba-Iulia,

Am decretat şi decretăm:

Art. I. Ţinuturile cuprinse în hotărîrea Adunării Naţionale dela Alba-Iulia, dela 18 Noemvrie—1 Decemvrie 1918, sunt şi rămân deapururi cu Regatul României.

Art. II. Preşedintele Consiliului de Miniştri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului-lege de faţă.

Furtună în veac

Mi-e gândul joagăr greu peste pădure
Şi inima amară ca pelinul,
Cu braţul drept aş răşlui destinul,
Văleat întors pe muche de secure.

Născuţi din stei şi Sarmisegetuze
Noi am crescut pe-aici cu zodiacul,
Ne-a logodit Zidirea cu Feleacul
Şi do nele cu fierea de pe buze.

Trei râuri mari ne gâlgâie din rană
Şi sapă 'n grinda cerului Zarandul,
Urlând peste vifornița avană,
Cu slova de urgie, Memorandul.

Istorie cu lanţuri şi cu furci
Prea ţi-am răbdat potcoava în grumajii,
Destul de când mormintele ne spurci
Şi ne plesneşti cu trăsnete 'n obrajii!

Destul ne-ai măcinat pe roţi tribuni!
N'auzi, prin veac, furtuna care vine?
Că ne-om scula cu zimbrii şi goruni,
Şi-om răsturna Posada peste tine.

ION RUGINĂ

CUVÂNTUL CONDUCATORULUI
cu prilejul comemorării Unirii Transilvaniei

1 Decemvrie este zi românească de evocare a unui sfert de veac dela marea unire.

1 Decemvrie este judecată pentru noi şi pentru alţii.

La un sfert de veac dela unirea Transilvaniei să mărturisim recunoştinţă tuturor acelora care au luptat şi au murit, au crezut şi s'au jertfit pentru Transilvania noastră, făgăduindu-ne să le urmăm fapta ca o poruncă neîndurătoare.

MAREŞAL ANTONESCU

1 DECEMVRIE 1918

Un sfert de veac dela marea unire după veacuri de sbuciumată suferinţă în Carpaţii noştri care ne sunt leagăn şi stăpân şi din care nicio putere de pe lume nu ne va putea clinti.

Un sfert de veac dela sfânta şi dreapta unire care a mărturisit tuturor că unitatea pământului românesc nu este o împlinire convenţională pe care s'o poată face şi desface un tratat, ci este o aşezare a dreptăţii, a voinţei noastre, a istoriei şi a nevoilor Europei, pe care nimeni nu o poate atinge fără a lovi onoarea noastră, dreptatea şi însăşi legile Europei.

1 Decemvrie: prilej de evocare românească a durerilor din care ne-am tras puterea şi îndemn pentru legea ce va să vină.

Fiindcă peste noi, azi, mai mult decât oricând, se ridică ocrotitoare umbra lui Mihai Vodă Viteazul, împlinitorul celei dintâiu uniri, veghind la dreptatea pământurilor lui.

Şi tot azi, trosnetul trupurilor de martiri sfâşiate pe roata lui Horia, geme în îndârjirea Românilor cu semn de dreptate învietoare, ca jertfa lui Crist, la care ne închinăm.

Nimeni, nimeni din Neamul nostru nu va uita niciodată pe eroii şi martirii Transilvaniei noastre, ai libertăţii şi dreptăţii noastre de oricând, de totdeauna.

Iar acelora care la 1 Decemvrie 1918, prin sângele, prin jertfa, voinţa sau înţelepciunea lor, au unit pământurile româneşti de dincolo de Carpaţi cu Regatul, — le închinăm recunoştinţa noastră şi le mărturisim respectul pentru opera lor, poruncă pentru ziua de azi, încredere pentru ziua de mâine.

1 Decemvrie 1918, să ne fie strana de credinţă românească, din care să privim uniţi încercările destinului.

Şi să ne fie legământ adânc şi neiertător.

Transilvania nu este pentru noi un pământ, un teritoriu, o provincie.

Transilvania suntem noi toţi, este sufletul nostru şi nimeni nu ne poate avea întregi, fără suflet.

Prof. MIHAI ANTONESCU.

Nu te putem uita, nu te putem vinde

Dragă eşti inimii noastre, Transilvanie!
Numele tău şi gândul şi ochii ni-i aprinde....
Nu te putem uita, nu te putem vinde,
Nu te putem face danie.

Oamenii stepei meargă aiurea să colinde
După înşelăciuni, după prădanie.
Ne eşti lipită de suflet, Transilvanie,
Nu te putem uita, nu te putem vinde.

Destinul tău şi pe-al nostru îl cuprinde,
Cu-aceeaşi izbăvire sau cu-aceeaşi pierzanie.
Incă o mie de ani, Transilvanie,
Nu te putem uita, nu te putem vinde.

Moartea de ne-ar fi împărtăşanie,
Iadul pe pământ de s'ar întinde,
Nu te putem uita, nu te putem vinde,
Trup din trupul nostru, Transilvanie!

N. I. HERESCU

Fete cu tulnicul pe Munţii Apuseni

Catedrala dela Cluj

LA ALBA IULIA S'A COMEMORAT UNIREA TRANSILVANIEI

In faţa a zeci de mii de Români, veniţi din toate unghiurile Ardealului, a avut loc în ziua de 1 Decemvrie 1943 la Alba-Iulia sărbătorirea împlinirii unui pătrar de veac dela Sfânta Unire a Transilvaniei.

Dis de dimineaţă, ţărani şi cărturari, îmbrăcaţi în mândre costume naţionale, au început să se adune în preajma istoricei Catedrale a Incoronării. Cocarda tricoloră strălucea la pieptурile fraţilor ardeleni, tari în credinţă şi neînfricaţi în prigoana veacurilor şi acelaşi tricolor, pentru care unii au avut mult de suferit în alte vremuri, fâlfâia nestingherit la porţile caselor, înfăţişând lumii veşnicia stăpânirii româneşti.

Se simţea deasupra oraşului plutind duhul împlinirii de acum un sfert de veac şi mulţi săteni, mai vârstnici aveau lacrimi în ochi. Ei retrăiau clipele de atunci şi se vedeau în adunarea dela Alba-Iulia, şi în cugetul lor răsuna ca o trâmbiţă cerească proclamaţia de unire a Transilvaniei la Patria-mumă.

In numele Guvernului a participat la această sărbătoare d-l profesor Ion Petrovici, ministrul culturii naţionale, care a ţinut o înflăcărată cuvântare, des întreruptă de aplauzele mulţimii.

„Acum douăzeci şi cinci de ani, — a spus, între altele, d-l Prof. I. Petrovici, — s'a proclamat chiar în această sală, încetarea unei anomalii istorice, care făcea ca leagănul Românismului să cadă în afară de fruntariile României libere şi ca peste trei milioane de Români să fie subjugaţi, în această regiune străveche, unei minorităţi etnice, care, osebit de o conjunctură norocoasă, nu mai putea să invoace nimica în favoarea temeiului ei de a stăpâni.

Toate invenţiunile şi toate aranjările artificiale ale Istoriei, n'au putut să desfiinţeze o serie de realităţi: că naţiunea dominantă, nu era nici naţiunea cea mai veche, nici cea mai numeroasă, că Statul nu păstra cu populaţia o corespondenţă naturală, deşi nu Statul creează populaţia, ci aceasta determină Statul, care trebue să fie o expresie şi nu o sugrumare a ei.

In orice caz, pentru a ne restrânge la porţiunile luminoase ale Istoriei, tradiţia Daco-romană este aceea mai veche pe aceste meleaguri, iar faptul preponderenţii numerice actuale a elementului românesc este de asemeni un lucru cu totul necontroversat.

Cine are majoritatea într'o regiune e adevăratul ei cuceritor, chiar dacă n'a dat nicio bătălie după tipicul clasic; iar un popor care a pierdut numărul îşi anulează în parte alte drepturi, chiar dacă îl va fi avut altădată efectiv şi aevea, nu după basme istorice născocite.

Un mare filosof a spus: „Forţa a creiat pe primii sclavi, laşitatea i-a perpetuat" şi neamul nostru e cuminte, dar nu e laş, întârzie din chibzuială, dar nu de teamă sau din renunţare. Trebuia aşteptată o ocazie prielnică şi aceasta s'a prezentat în anul 1918, anul din urmă al războiului precedent. România liberă, trăsese sabia pentru întruparea aevea a unui ideal cu care ne hrănisem de mici şi care făcea parte integrantă din fiinţa noastră morală.

La început ne-au fost protivnice luptele, dar sacrificiile făcute au arătat limpede tuturora cât de adâncă era conştiinţa drepturilor noastre şi cât de pătimaş doream să fim toţi fraţii laolaltă. Intervenţia regatului liber, sub flamura sub care se putea citi libertatea naţiunilor, a înscris dela început Ardealul printre ţările care urmau să fie eliberate. Dar, la înfăptuirea practică a ideii au participat într'un moment hotărîtor şi fruntaşii Ardealului însuşi. Incepuse dislocarea monarhiei Dunărene, iar programul autodeterminării popoarelor ajunsese o convingere curentă, murmurată până şi de aceia care aveau să sufere de pe urma ei. Aceasta e puterea ideilor triumfătoare: sunt rostite de toate gurile şi purtate de toată lumea, chiar dacă se adaugă la unii surdina rezervelor mentale.

Armata regatului liber încă nu sosise, dar fruntaşii Transilvaniei româneşti, fără s'o mai aştepte şi într'un moment când o atitudine bărbătească, putea să însemne pentru dânşii o reală primejdie personală.

(Urmare în pag. 4-a)

Tinere fete din Transilvania (Făgăraş)

O cunună de jertfă a bombardierelor române „STUKAS"

Aerodromul este în plină activitate In adăposturi, mecanicii îşi continuă neobosita revizie a motoarelor. Mitralioriii îşi aprovizionează mitralierele cu muniţii. Serviciul la „teu" este mai aglomerat ca oricând.

Alarma este dată încă dela ora 4 Gustarea de dimineaţă s'a servit odată cu apariţia zorilor. Autobusul îşi aşteaptă pasagerii să-i transporte la aerodrom.

Un singur clacson al autobusului este suficient pentru adunare. In drum spre aerodrom fiecare îşi gustă în linişte câte o ţigare.

Numai 10 minute de drum şi din nou în jurul aceleeaşi mese cu harta întinsă pe ea, drept faţă de masă.

Prima telegramă comunică puternice atacuri ale bolşevicilor în sectorul Kubanului. In câteva clipe se marchează obiectivul pe hartă: urmează câteva explicaţii ale misiunii şi condiţiunile de sbor La o singură comandă, toţi s'au îndreptat spre avioane.

Semnalul pentru decolare înalţă spre cer siluetele a nouă Stukas-uri. Fiecare avion poartă scris pe capota motorului emblema aleasă de pilot. Capul de formaţie adj. av. Popa Traian şi-a ales probabil numele vreunei simpatii „Mica". Un altul, cu numele de „Puşa", al adj. av. Suner Beby, se unduește voios după capul de formaţie, parcă ar vrea să spună ceva.

Până la obiectiv se sboară într'o perfectă formaţie. Urechea e foarte atentă la aparatul de radio. Pilotul scrutează zarea până dincolo de nori. Jos pe sol, pete verzi pictează conturul unor păduri şi lanuri, scăldate pe alocurea de albastrul a mici lacuri.

Formaţia îşi ia înălţimea. Până la obiectiv nu mai e mult. Câteva minute de sbor şi vom pleca.

S'a depăşit înlăţimea norilor. Pâcla fumurie o norilor a format un strat izolator şi un camuflaj perfect al formaţiei. Fiecare bombardier îşi are ţinta precisă. Masa compactă a norilor se întinde până la obiectiv.

Jos, lupta este în încleştarea morţii. Primul salut al inamicului s'a arătat printr'un puternic baraj de A. C. A. Se trage furios spre înălţime. Pericolul nu impresionează pe sburătorii noştri. Ajunşi pe obiectiv, înclină, vizează şi pică ca fulgerele.

Odată bombele declanşate, avioanele sunt redresate la timp. Pentru un moment A. C. A.-ul a amuţit. Obiectivul saltă spre înălţime un fum gros îmbâcsit de flăcări.

A. C. A.-ul a prins să tragă din nou. Ultimul trăznet al morţii îl dă adj. av. Suner Beby. Aparatul se înclină şi pică. A. C. A.-ul trage disperat. In drumul lui spre obiectiv, o dâră neagră de fum trasează poteca vitezei.

Ceva curios!... Nu ştim ce s'a întâmplat. Mai aproape de obiectiv fumul se pierde în roşiatice limbi de foc. Lovitura i-a fost fatală.

Fără să se mai redreseze, se prăbuşeşte în fumul exploziilor bombelor noastre. Din înălţime dâra de fum cerne cenuşa eroului peste capetele spurcaţilor. De pe pământ fumul exploziilor înalţă spre cer jertfa eroilor adj. aviator Suner Beby şi serg. mitralior Almăşanu Viorel.

Cu un singur viraj deasupra locului de jertfă, ne luăm adio, copleşiţi de durere şi în linişte trecem în aceeaşi perfectă formaţie, cu direcţia spre bază.

Neiertătoarea moarte i-a înfrăţit pe amândoi pentru biruinţa aripilor româneşti. In faţa bărăcii îndoliate, frontul îşi pleacă sfios capul spre pământ. La o comandă a şefului de grup, opt braţe înalţă spre cer jurământul răzbunării.

Serg. t. r. MIRÒN IONESCU PANT.

LA ALBA IULIA
S'A COMEMORAT UNIREA TRANSILVANIEI

(Urmare din pag. 3-a)

ei au proclamat fără înconjur despărţirea de monarhie şi alipirea la ţara românească. A fost un act de curaj al Românilor ardeleni, care a culminat cu Adunarea dela Alba-Iulia, unde s'a creeat un cadru legal pe deasupra drepturilor eterne, pentru care România liberă aruncase în balanţă nu numai forţa, dar însăşi existenţa ei.

Să ni se dea voie, în aceste momente solemne, şi între zidurile acestei săli istorice, să exprim omagiul meu emoţionat, atât eroilor căzuţi pentru Ardeal cât şi fruntaşilor acestei provincii româneşti, care, în aceleaşi împrejurări hotărîtoare, şi-au expus vieaţa pentru a afirma o credinţă şi a creia o stare de drept, pe care să poată clădi temeinic slova tratatelor de pace!

Sunt douăzeci şi cinci de ani de atunci Peste România întregită, pe care aveam toate motivele s'o credem veşnică, fiindcă dreptatea este dela Dumnezeu şi legea divină se impune tuturor îndărătnicilor până la urmă, s'au abătut totuşi cutremure şi furtuni, care i-au năruit o parte din hotare şi la Răsărit şi către Soare-apune. Comemorarea de astăzi nu mai este o bucurie curată, căci în aghiasma slujbei picură lacrimi de suferinţă. Nume de vechi provincii româneşti au devenit iarăşi probleme care turbură, frământă.

In orice caz, guvernul ţării şi-a fixat linia de conduită. La o margine de ţară ea s'a arătat prin fapte vitejeşti; pentru cealaltă margine ştirbită glasul datoriei este tot aşa de viu, iar mărturisirile cârmuitorilor e folositor să fie reîmprospătate, în această sală creatoare de istorie!

S.

SOLEMNITATEA
dela regimentul de pionieri al aeronauticei

Cu prilejul împlinirii unui an dela înfiinţarea regimentului Pioneri al Aeronauticei, a avut loc, Luni 29 Noemvrie a. c., în cazarma regimentului, o pioasă solemnitate. sfinţindu-se totodată şi o monumentală troiţă, ridicată în memoria eroilor din regiment căzuţi în lupta împotriva bolşevismului.

Solemnitatea a fost onorată cu prezenţa d-lui general Jienescu, ministru subsecretar de Stat al Aerului şi alţi ofiţeri superiori.

Cuvântarea comandantului regimentului

După slujba religioasă a vorbit d-l colonel Dumitrescu Alex., comandantul regimentului, care a spus printre altele:

„Regimentul de pioneri al aeronauticei, sărbătoreşte azi următoarele evenimente: un an dela înfiinţarea regimentului şi deci un an de muncă, de activitate pioneristică în serviciul victorioasei arme din armata română, aviaţia. Sărbătorirea muncii o moştenim dela strămoşii noştri, Romanii. Legiunile romane, după înfiinţarea fiecărui castru, organizau sărbătoarea muncii realizate. In anul 1859, când maiorul Panait Donici fondează primul batalion de geniu din Ţara Românească, hotărăşte ziua de 8 Noemvrie a fiecărui an ca sărbătoare a muncii făcute în cursul unei campanii de lucrări, care s'a sărbătorit mereu de atunci de Corpul de patrimoniu, ca şi de alte Corpuri de Geniu. Incheierea campaniei de lucrări este un bilanţ pentru executanţi, o satisfacţie pentru cei ce s'au străduit ca să ducă misiunea lor la bun sfârşit, dar şi o vizionare în ansamblul tuturor lucrărilor de către şefii ierarhici ai regimentului. Am socotit că acest important eveniment să fie sărbătorit în prezenţa dv., pentrucă, pentru mine, ofiţerii şi trupa acestui regiment, este o mare mândrie ostăşească a munci pentru o armă, care azi înscrie cele mai glorioase pagini în istoria Neamului Românesc. Avem oarecum credinţa că, contribuim şi noi într'o mică părticică la obţinerea acestor victorii prin realizările noastre: aerodroame, hangare, comunicaţii, posturi de comandă, etc.

Dacă acestea ar lipsi, cifra victoriilor aviaţiei româneşti nu ar fi poate la plafonul foarte înalt de azi, înspăimântând pe inamic şi provocând cele mai frumoase sentimente de admiraţie în rândurile armatei aliate germană.

Noi, pionerii aviaţiei, trăim cu această credinţă, muncim cu această convingere şi ne trudim să realizăm totul în acest scop, pentru a ne aduce partea noastră de contribuţie la victoria finală.

Cu concursul care ni se dă azi, asigurăm pe domnul ministru şi pe toţi şefii aviaţiei, că regimentul Pioneri Aero. va fi în măsură în anul ce vine, să depăşească orice randament cunoscut şi a atinge recorduri necunoscute până azi

Eu, cu ofiţerii, subofiţerii şi maiştrii regimentului Pioneri Aero asigurăm pe şefii Aeronauticei Regale Române că în anul 1943 am făcut eforturile maxime pe care nimeni nu le-ar fi putut face.

Dacă ţinem seama de împrejurările vitrege de azi, ca: greutăţile războiului, conjunctura economică extrem de apăsătoare, sub care găsirea materialelor de construcţie este cea mai grea problemă actuală, transporturile pe C. F. R. extrem de anevoioase, cum şi lipsa de personal specializat suficient, ceea ce s'a executat de regimentul Pioneri Aero. în această primă campanie de lucrări este maximum-ul.

Am găsit cu cale ca tot azi să sfinţim troiţa ridicată de acest regiment în memoria personalului regimentului Pioneri Aero, mort pe front sau la datorie, în serviciu ordonat.

In memoria lor s'a înălţat această Troiţă, pentru a străjui cazarma regimentului ca o candelă ce ne va aduce aminte întotdeauna că a muri pentru ţară, este o datorie şi a munci pentru aviaţie este un crez şi o disciplină.

Troiţa aceasta va fi un îndemn continuu la credinţa către Dumnezeu şi iubire de ţară.

Acesta fiind rostul sărbătorii de azi, vă asigurăm, domnule ministru şi domnilor generali, că tot personalul de sub comanda mea, este cu tot sufletul la datorie, devotaţi aviaţiei şi deci Patriei şi cu cele mai patriotice sentimente strigă împreună cu mine:

Să trăiască M. S. Regele,

Să trăiască d-l Mareşal Conducător Ion Antonescu,

Să trăiască victorioasa aviaţie românească.

Răspunsul d-lui ministru al aerului

Răspunzând, d-l general Jienescu, ministrul aerului, a felicitat regimentul Pioneri al Aeronauticei pentru minunatele lui realizări şi urează ca aceleaşi realizări să continue şi în campania viitoare de lucrări. In continuare, d-l ministru Jienescu a spus:

„Păstraţi cu sfinţenie deviza „Muncă şi Credinţă". Urez Regimentului de Pioneri al Aeronauticei glorie şi splendoare viitoare. Să trăiască".

Intreaga asistenţă a trecut apoi în faţa impozantei troiţe, unde s'a oficiat un serviciu religios pentru pomenirea eroilor. In semn de omagiu, grupuri de avioane române au sburat pe deasupra platoului regimentului de Pioneri al Aeronauticei.

Odorul lui Ilie

Când a pornit la regiment, Ilie,
S'a aplecat, îngenunchind, pe glie,
Luând, voios şi cu mult drag, în mână.
Un bulgăre din brazda lui bătrână.

L-a alipit de piept cu duioşie,
Sorbind din ochi bogata lui moşie,
Şi desmerdând cu tălpile ogorul,
Ca să-şi aline printr'o vreme dorul.

Sa'poi, înseninându-şi faţa tristă,
El l-a 'nodat în colţul de batistă,
Ca pe-o comoară scoasă din ţărână,
Purtând în cuget Patria Română.

Ajuns pe front, aleargă voiniceşte,
Trecând prin mii de schije, vitejeşte,
La fel cu mulţi flăcăi cu spete late,
Luptând pentru Credinţă şi Dreptate.

Iar când se dă repaus câte-odată,
Işi scoate 'ncet năframa înodată
Ce poartă pe la margini tricolorul
Şi-arată camarazilor odorul.

Priveşte bulgăraşul în tăcere,
La inimă şi-l strânge cu plăcere.
Il pipăe cu mâna lui osoasă,
Şi-i trece dorul de pământ şi casă.

Plt. adm. THEODOR D. CARAMAN

OCTAVIAN GOGA,

GLASUL PROFETIC DE DINCOLO

Exemple luminoase din istoria popoarelor ne îndeamnă să credem în harul divin al unor oameni inspiraţi, în destinul profetic al poeţilor, care, asemenea vulcanilor nevăzuţi, frământă lava sufletelor, contopindu-se până la incandescenţă cu suferinţele şi aspiraţiile unui neam.

Octavian Goga a urmat în mod firesc chemarea destinului, şi-a adâncit cu voinţă de fier sbuciumul ardelean, dorindu-şi cu fanatism tot clocotul celor din jur, toată obida care mustea de veacuri în pământul transilvan, pentru a putea modula pe toate gamele „cântarea pătimirii noastre".

„Alungă patimile mele,
Pe veci strigarea lor o frânge
Şi de durerea altor inimi
Invaţă-mă pe mine-a plânge.
Nu rostul meu de-a-pururi pradă
Ursitei maştere şi rele,
Ci jalea unei lumi, părinte,
Să plângă'n lacrimile mele".

A crescut în cetăţuia românismului dela Răşinari, având în preajmă, ca semn de foc, mormântul lui Şaguna, iar în zare, mirajul graniţei despărţitoare de fraţi. Din acest mediu bogat în contraste, din simfonia lanţurilor Seghedinului şi ecourile serafice din ţara liberă, au izvorît cântecele lui Goga, nobil răspuns pentru „drăguţul de împărat dela Viena", care patrona printr'o vinovată pasivitate toate fărădelegile.

Goga moştenise flacăra apostolatului dela tatăl său, preotul din Răşinari, iar talentul dela mama sa, învăţătoarea inimoasă care publicase stihuri în paginile aceleiaşi reviste „Familia" a lui Iosif Vulcan, unde avea să debuteze şi feciorul ei.

De mititel, copilul cu păr bălai şi ochi albaştri, a urmărit atent lupta patriotică a părinţilor, a auzit ţărancele legănând pruncii în cântecele răzvrătirii, a fost iniţiat de mama sa în cifrul tainic al chilimurilor, prin ajutorul cărora minunatele luptătoare ardelence făceau cunoscute lumii aprigile suferinţi ale robiei şi sfintele culori ale steagului românesc.

Satul natal cu tragediile lui mărunte i-a fost câmp de observaţie şi temeiu de inspiraţie. In lumea aceasta mică şi-a pregătit el armura pentru lumea cea mare, unde-l aşteptau înalte culmi, dar şi adânci desiluzii.

In sufletul băiatului din Răşinari s'au strâns, zi de zi, reacţiunile unui popor de aleasă viţă latină; a întărziat cât mai mult în mediul stăpânirii duşmane, suind calvarul înaintaşilor prigoniţi, până în ziua când şederea lui a devenit imposibilă. Atunci sângele i-a dat ghes să treacă munţii în „ţară", spre Mecca nădejdiilor ardelene.

In sufletul poetului, duhurile lui Horia şi Iancu se sbăteau mereu nepotolite, îl îndemnau către vieaţa tumultoasă a îndrumătorilor de noroade; de aceea activitatea lui Goga în Regat s'a desfăşurat numai pe linia dreaptă a românismului, silindu-se prin toate mijloacele să însufleţească forţele latente de pe întreg cuprinsul românesc.

In câţiva ani, poezia lui Goga ajunsese să se confunde cu însăşi chemarea arzătoare a Ardealului. Copiii în şcoli, cetăţenii la întruniri, chiar politicianii în intimitate, recitau versurile noului poet; strofele din „Oltul" erau o lozincă de luptă; cuvintele „La noi sunt codri verzi de brazi" aduceau lacrimi în ochi.

Sângele fraţilor clocotea dincolo de munţi, se înfrăţia prin poezia lui Goga, duhul stăpânitor al Daciei cerea împlinire prin milioane de glasuri.

După întregirea hotarelor, poetul nu şi-a considerat nici pe departe misiunea terminată. El vedea cu durere cum viermele străinismului rodea nestânjenit, trecând din stratul politico-economic în inima neamului, unde prin ajutorul slovei tipărite tindea la vicierea sufletului nostru.

Goga a închis ochii, având desigur în ultima clipă oglinda patriei sale râvnită de duşmani, muşiţa străinismului, revărsându-se ca o baltă de smoală peste trupul istovit al ţării.

Profetul şi-a ales mormântul acolo, de unde umbra lui avea să se înalţe mai luminoasă în vremuri de nevoie, când glasul lui avea să fie intr'o zi din nou bucium de redeşteptare.

Şi ziua aceea a venit din nefericire prea curând. Cât de viu, cât de actual este astăzi Octavian Goga, simţim noi aici, o simt fraţii noştri care aşteaptă marea împlinire sub călcâiul reintors al prigonitorului.

Mormântul lui Goga ne-a rămas steag falnic în colţul de ţară aruncat pe nedrept în robie şi oricât l-ar pângări duşmanii milenari ai neamului, tot va veni odată năprasnica falangă a cruciaţilor să aducă eliberarea sfântului mormânt.

I. VALERIAN

Grai transilvan

Acelaşi neam: trufie şi prigoană
De nişte fraţi şi văi, m'a despărţit.
De-atunci, mi-e toată in'ma o rană
Şi visul — flutur alb — înzăpezit.

Coboară trişti mocanii pe cărări
Sunt deslipiţi pe strâmb de vechea Ţară.
Peste lucerna 'ndoliatei zări
Curge din bucium doina tot amară.

Nu ne mai pică soarele 'n ogradă
Cu chipul primenit ca alte dăţi,
A prins mânia 'n suflet să ne roadă.
Pe unde-i ceasul dreptei judecăţi?

Prea merge 'ncet. Ce mână ni-l opreşte?
Ne 'mpuţinează lupii din feciori,
O, cum i-ar lua 'n bocanci, cântând moţeşte,
Ionii noştri — şoimi din vânători!

Priveşte 'ncoa, nevrednică vecină,
Ni-e vrerea vălvătaie până 'n stele.
Tu ai rămas aceeaşi. Tot haină:
Pilat când cearcă mâinile să-şi spele.

Aşa ai fost din tată 'n fiu: minciună
Şi furtişag. Când noi oftam prin sloată,
Ca să-ţi lărgim fereastra până 'n lună,
Ne cheltuiai arhanghelii pe roată.

Ieri, apăram icoanele creştine
Iar astăzi, al luminei-alb-ogor.
Tu stai de-oparte — aştepţi să-ţi vină bine,
Ca să ne furi din pâinea morţilor,

Hei, uiţi un lucru, silnică vecină,
De când pe lume sunt copaci şi flori,
Nu am văzut neam scos din rădăcină
De paşii venetici şi călători.

Suntem pe-aici, de când e dealul-deal
Au dat în noi, atâţi, dar n'am pierit
Avem în frunte-o stea: pe Decebal
Şi temelia — lespezi de granit.

Voi să plecaţi. Noi suntem neam de gazdă.

Ne ştie piscul, gura de isvor...
Dai d'un valah sub fiecare brazdă
Şi-i sânge dac şi 'n frunza brazilor.

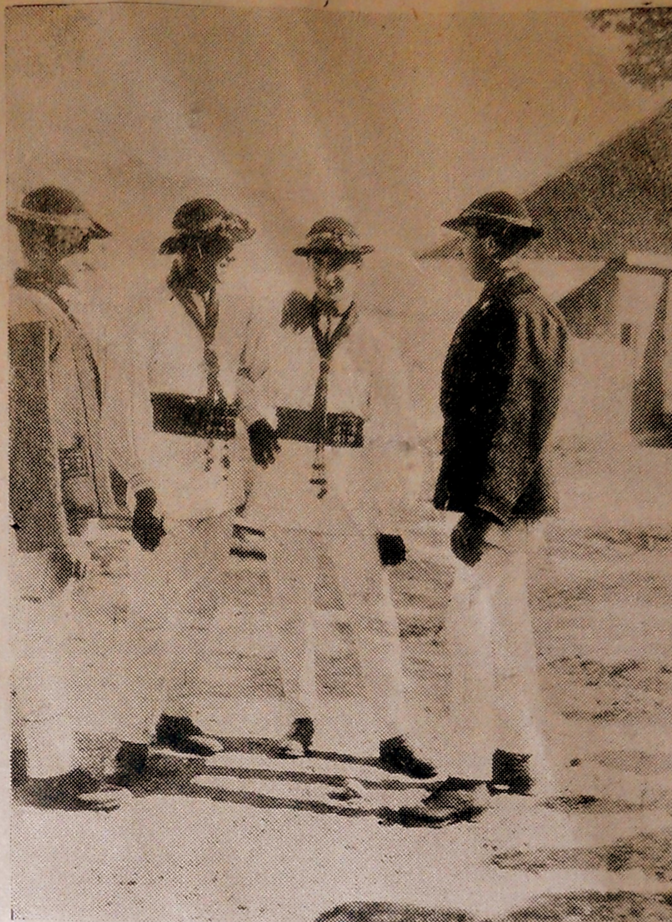
Ne-a dat apusul slove. Noi lui sânge
V'am apărat şi-ai voştri moi străbuni
Dacă prin flinte, gloanţe aveam nătânge,
Eraţi la cap cu băniţi de cărbuni.

Noi n'am răzbit prin furt, nici clevetiri
Am luat de piept furtunile cu dreapta.
Sub cer senin — grăiam cu mănăstiri
Dreptul la viaţă? L-am rodit cu fapta.

Un dac a fost pe-aicea prim stegar
El ne-a cioplit întâile obezi.
Iar schitul alb, cu zâmbet clar de var
L-a terminat, vânzându-şi din cirezi.

Trece Mihai împuns. Ingenunchiaţi,
E 'nalt cât Cerul. Păi vă e trufia.
Luaţi aminte: Mâine, România,
Va fi în şea, voi dedesubt: argaţi.

I. D. PIETRARI

Chipeşi feciori din Transilvania

Părintele Vasile Lucaciu

La 29 Noemvrie s'au împlinit 21 de ani dela moartea lui Vasile Lucaciu.

Părintele Vasile Lucaciu, a fost unul dintre nemuritorii înantaşi care deschid drumuri de lumină pentru neamul care i-a dat.

La început a fost preot, ca să devină un fanatic apostol al românismului.

Intrat în arena politică, talentul său tumultos s'a cheltuit cu dărnicie pentru afirmarea drepturilor Ardealului.

Luptând pentru dreptul la libertate al Ardealului, părintele Vasil Lucaciu continua să meargă pe drumul de lumină trasat de marii săi înaintaşi, vestiţii teologi şi erudiţi din Şcoala ardeleană şi ceilalţi cărora au urmat.

Mânuia condeiul ca şi arta vorbirii cu mult talent, astfel că atât la tribuna parlamentului din Budapesta, cât şi în scris, „leul dela Siseşti", cum i se spunea, era o forţă de temut, gata să răscolească sufletele până în cele mai tainice adâncuri.

Fireşte că agitaţiile pe care le întreţinea în mijlocul ţăranilor ardeleni nu erau pe placul stăpânirii — de ale cărei temniţe a avut parte nu odată.

Dar nici cătuşele şi nici lanţurile robiei nu i-au putut potoli vreodată marea lui sete de dreptate, care tindea spre desrobirea fraţilor săi de neam şi limbă.

Chiar în procesul Memorandului dela Cluj, din anul 1894, părintele martir Vasile Lucaciu s'a ales cu ani grei de temniţă.

In preajma primului războiu pentru întregire, a trecut Carpaţii în vechiul regat cu Octavian Goga, Oct. Tăslăuanu şi alţi fruntaşi ardeleni, spre a milita pentru înfăptuirea României Mari.

Alături de Tache Ionescu, Nicu Filipescu, N. Iorga, Barbu Delavrancea, Ionaş C. Grădişteanu şi alţi fruntaşi naţionalişti — ardelenii aceştia însetaţi de doruri mari — au adus o contribuţie însemnată pentru realizarea idealului nostru naţional.

Părintele Vasile Lucaciu a luat apoi drumul lung al pribegiei, ducându-se la Berna, Roma, Paris şi Washington, spre a predica pretutindeni despre drepturile noastre naţionale.

Obosit şi doborît de anii grei de lupte înverşunate, acest ilustru fiu al Ardealului s'a stins din vieaţă în ziua de 29 Noemvrie 1922, fiind înmormântat în Siseştii lui dragi.

De atunci au trecut peste douăzeci de ani, Ardealul luptând din nou pentru idealurile sale naţionale.

De aceea, popasul închinat morţii părintelui Vasile Lucaciu este pentru noi un prilej de reculegere şi întărire în credinţa că, în curând, nimic nu-i va mai turbura somnul liniştei sale eterne, la care are dreptul după vieaţa lui atât de sbuciumată.

I. P.

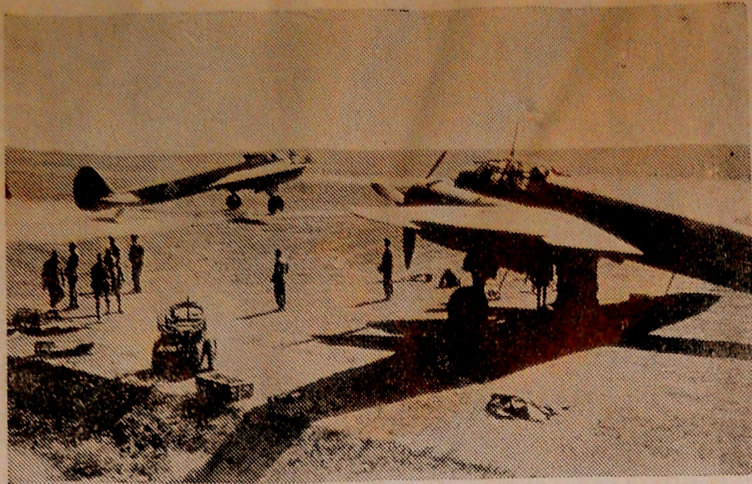
TRANSILVANIEI

Cu trupul: rană şi glod
pe munţii tăi genunchii mi-i rod
şi paşi de fier înod
şi desnod,
spre piscuri ce'n nori îmbrobod
urme de mers fără rod...

Doru-mi furtunatic vreau să-ţi fie
pe vecie: —
cneaz
treaz
viteaz
veghindu-te fără răgaz...
Sufletu-ţi să-mi fie voevod,
să-ţi fiu ostaş — rapsod,
dârzenie, foc, strădanie,
unic în viaţa ta valahă, aspră, mută, stranie,
Transilvanie! Transilvanie!...

ARON COTRUŞ

Vie activitate pe un aeroport românesc în răsărit

Sergentul voluntar Pavel Ion, erou în luptele cu partizanii

Inalt, voinic, cu fața strânsă în cute aspre, sergentul Pavel Ion este tipul ostașului conștient, cu gândul la rana adâncă din trupul Ardealului. Este ardelean din regiunea Clujului, cu sufletul cătrănit de durerea refugiului. Poartă icoana dreptății înfiptă în fundul inimai Deaceia, când a sunat ceasul războiului, deși avea 18 primăveri, a alergat însetat către apele Prutului. A luptat voinicește sub faldurile unui glorios drapel de dorobanți brăileni până sub stâncile de granit ale Sevastopolului.

După ce regimentul ieși din luptă, i se ivi din nou ocazia să plece voluntar cu un ploton de vânători de partizani, pentru a-și stinge pofta lui de luptă. Să-i ascultăm faptele:

Era într'o noapte ploioasă de April, când fu trimis cu grupa lui în pădurile din jurul satului Serghiewka, pentru a vâna partizanii cuibăriți în desișul codrilor. Este atacat prin surprindere. Indată desfășoară grupa sa de luptă și înconjoară două case. Sub protecția focului mitralierii caporalului Romete Ion, se strecoară cu îndrăzneală până la fereastra unde partizanii descărcau plumbii automatelor. Trei din ei ies cutezători să atace pe sergent. O grenadă, asvârlită cu iuțeala fulgerului, le zdrobi elanul ciolovecilor.

Mai aruncă apoi înăuntru încă două grenade de grație. Cei zece ocupanți sunt complect decimați. Printre molozurile fumegânde ale casei, restul grupei putu să vâneze încă patru fugari răniți de explozie. In această îndrăsneață acțiune au capturat: 8 puști mitraliere, 2 arme fără sgomot, 1 aparat radio, o mare cantitate de muniție, multe hărți și schițe care indicau planul operațunilor, cantonamentele trupelor, depozitele de munițiuni, de alimente și carburanți, care trebuiau să fie distruse după un plan diabolic.

Pentru asemenea ispravă, sergentul Pavel Ion fu propus la Crucea de fier clasa II.

Altă dată, la cota 282, în toiul luptei contra a 60 de partizani, sergentul rămâne izolat cu încă patru oameni și duc eroic lupta până către asfințitul soarelui. Partizanii îl urmăresc și o grenadă răni pe sergentul Pavel Ion.

Işi strânge carnea rănii în colțurile ștergarului, fără ca să observe camarazii lui de luptă și, așa rănit, se îndreptă spre tabăra partizanilor. Se furișează printre pomi, se târăște pe coate, se ascunde după o cută de pământ și, când îi veni bine, aruncă cu sete cele cinci grenade în mijlocul lor. Dezastrul acestora fu complet.

Viteazul sergent, în urma acestei acțiuni, fu decorat cu Virtutea Militară. Din informațiile culese până atunci, se știa că, din colhozul Korundupey, bandiții atacau soldații izolați.

In zorii zilei, 20 de vânători pornesc într'acolo. Sergentul Pavel Ion este nelipsit cu grupa lui. Când se apropie de colhoz, posturile înaintate ale partizanilor dau alarma. Unii reușesc să fugă în pădure. Cei mai mulți sunt încercuiți și începu lupta. Gloanțele curgeau în snopi în pereții caselor și, în scurtă vreme, îi ciuruiră. Partizanii se urcă în podurile colhozului și trag tâlhărește, cu disperare.

Tot sergentul Pavel Ion este acela care se strecoară prin ploaia gloanțelor și pătrunde cu pușca mitralieră până lângă zidurile colhozului.

După ce curăți, prin câteva rafale, pe cei care mai erau ascunși, se cățără cu îndrăsneală în pod și, prin câteva grenade, îi desființă.

De data aceasta este decorat cu Crucea de fier cl. I....

Intre localitățile Acarmienka și Cuhulovka se concentraseră mai multe grupuri de partizani, cu intenția de a ataca satul Kormenko, unde erau trupe în repaus și depozite de tot felul. Sergentul Pavel Ion este cercetaș pe direcția de înaintare a 50 vânători.. După multe necazuri, reușește și dă peste un post înaintat al banditilor.

Fulgerător îi atacă numai el singur și luându-i prin surprindere, pe unul din ei, îl prinde rănit și face mărturisiri asupra întregei rețele ale partizanilor. Se constată că sunt peste câteva sute. A doua zi sergentul despică drum în fruntea unui batalion german, ajutat de cazaci călări și prin crâncene lupte, întreaga rețea de partizani fu curățată.

Pentru toate aceste acțiuni neînfricate, sergentul crou Pavel Ion este propus de comandantul lui la gradul de sergent major.

Serg. t. r. GREGORIAN MIRCEA

Precepte de umanitate bolșevică

Regimul comunist, născut într'o epocă de prăbușiri sociale, a răsturnat din primul ceas toate preceptele umanității, călcând în picioare întreaga evanghelie creștină. Altoit în sufletul și trupul unui popor cu largă tradiție ortodoxă, acest regim a spart dintr'odată albastra cupolă divină, pângărind cerul și pustiind cu flăcările dezastrului pământul și inima pravoslavnică a Rusiei. Imensitatea spațiului rusesc a fost, astfel, bântuit de cea mai grozavă furtună socială sub prăpădul căreia poporul rus moare de un sfert de veac.

Firește, orice prefacere istorică răstoarnă anumite legi. Revoluțiile mari s'au produs în respectul regulei acesteia. Dar la temelia tuturor noilor orânduiri au stat deapururi precepte peste care niciun popor, niciun cârmuitor oricât de revoluționar ar fi vroit să fie, n'a trecut nici când; preceptul de cea mai pură esență: umanitatea.

Ce a construit în locul vechilor așezări rusești — cartea de vizită a civilizației — regimul roșu? Colhozurile, aceste cavouri ale morților-vii! Ce a instaurat comunismul în locul libertății individuale? Sclavia, rușinea secolului nostru!

In locul ordinei, a bunei-înțelegeri? Dezastrul anarhiei!

Care-i aportul bolșevicilor la civilizația poporului pe care l-a subjugat? Cufundarea în negurile veacurilor către vieața troglodită! Ce-a propovăduit în locul credinței creștine, în locul religiei, în locul iubirii și a tuturor scripturilor, temeliile adevăratei umanități? Pismă și ură, desmăț și minciună, nebunie și crimă!

Iată evanghelia în fața căreia poporul rus e silit să îngenuncheze de douăzeci și cinci de ani! Iată preceptele lumii noi zidită ca un Babilon din care sufletul și omenia au fost izgonite cu pietre!

„Iubește pe aproapele tău.... Iubește chiar și dușmanii.... Ajută pe cel slab și îndepărtează ura din sufletul tău...." Așa glăsuește caldul cuvânt al Mântuitorului în inima fiecărui om, de două mii de ani! Așa a dictat dela începuturi conștiința fiecărui om!

Regimul comunist a șters din împărăția roșie acest precept. In locul lui, bolșevicii au înălțat un dicton demn într'adevăr de ei: Ura față de semeni, ura crâncenă față de inamici.

Propovăduitorul acestei evanghelii comuniste este scriitorul bolșevic Illja Ehrenburg. Dânsul a făcut la Moscova, recent, un expozeu asupra educării masselor în acest sens, expozeu apărut în „Isvestia" și din care reiese că rezultatele nu sunt cele pe care le-ar fi dorit cârmuitorii sovietici.

Era și firesc, căci nu știu cum s'ar putea smulge din fundul pământului sământa care rodește iarba câmpurilor, și din înaltul cerului, lumina soarelui...

Cine ar putea smulge din sufletul poporului rus, ceea ce i-a mai rămas ca un sâmbure neștiut de cât de el, credința și evanghelia dumnezeirii?

Preceptele de umanitate bolșevică înălțate din altarul comunismului răsună în pustiu...

LEONTIN BRUDAȘCU

Tragedia din coloniile aliaților

Milioane de oameni mor de foame și holeră

In Bengal se consumă azi cea mai cumplită tragedie pe care o cunoaște omenirea. Lipsa de alimente, holera și sinuciderile, răresc zi de zi populația care a ajuns în cea mai neagră mizerie. Din această cauză, actele de banditism s'au înmulțit în mod îngrijorător.

Lipsa de alimente nu se poate remedia din cauză că nu se fac transporturi cu alimente; holera nu poate fi stăvilită, fiindcă lipsesc medicii și medicamentele, încât nu se fac vaccinări în massă; sinuciderile nu pot fi nici ele împiedicate, deoarece cei roși de mizerie, preferă să-și ia singuri vieața decât să moară în chinurile foamei; iar banditismele nu pot fi nici ele înăbușite oricât de active ar fi gurile de foc engleze.

Dela începutul crizei de alimente, cifra morților în Bengal se ridică la 2.000.000 indieni. Cât privește holera, ea a secerat până acum numai în districtul Malda peste 516 vieți omenești, iar în celelalte districte cifra morților nu se cunoaște, dar e cu mult mai mare decât în districtul amintit.

In regiunea Dacca, zi și noapte se produc numeroase cazuri de hoții și banditisme, care se soldează cu numeroși morți și răniți.

Această ne mai întâlnită tragedie a unui popor care a fost educat în spiritul „non violenței", — a fost discutată în Camera Comunelor. Parlamentul englez a înregistrat cu sânge rece această situație și a părut mai mult îngrijorat de faptul că indienii nu au redus la vreme numărul prea mare al naşterilor, decât al sfârșirii din cauza foametei, holerei și sinuciderilor a milioane de oameni.

Ministrul englez al Indiilor a declarat că foametea se datorește greutăților războiului, adică nevoii de aprovizionare a trupelor și desigur, în primul rând, al trupelor bolșevice, la care criza este de mult și de toată lumea cunoscută. El a mai declarat că nu a vroit să ia nicio măsură, fiindcă ar fi stingherit sforțările cu aprovizionările pentru război.

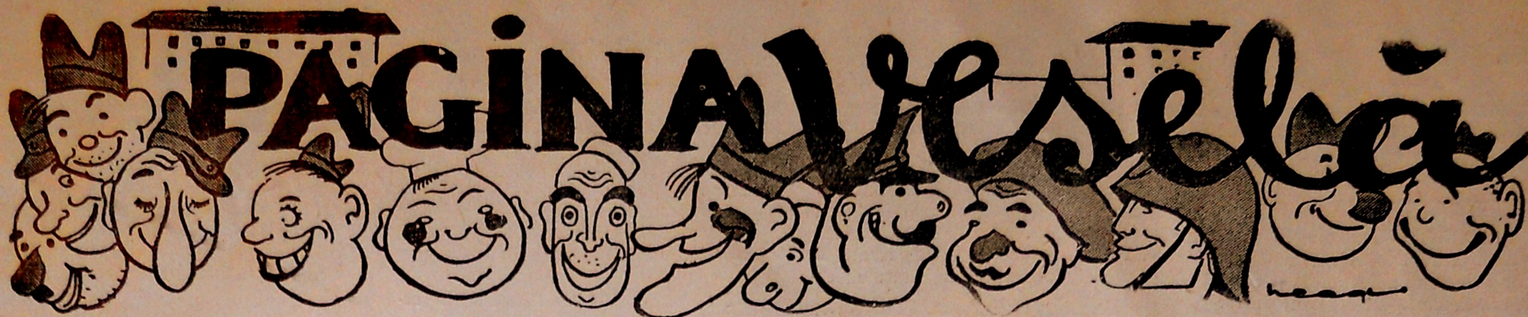
Iată numai un aspect al problemei coloniilor stoarse până la secătuire și lăsate pradă foametei și epidemiilor, din calculul politic care servește cauza. Fără să vrem ne ducem cu gândul la grija pe care Reichul German o are față de țările ocupate, unde până în prezent fiecare ins din aceste țări își are asigurată hrana zilnică și asistența medicală.

Avem față în față două lumi diferite: una care asistă cu sânge rece la drama unui popor ce se macină zi de zi, și altă lume care, deși duce cel mai greu război din istorie, se ocupă intens și cu efect de popoarele inamice pe care nu le târăște în mizerie, ci le ajută a ieși din impas.

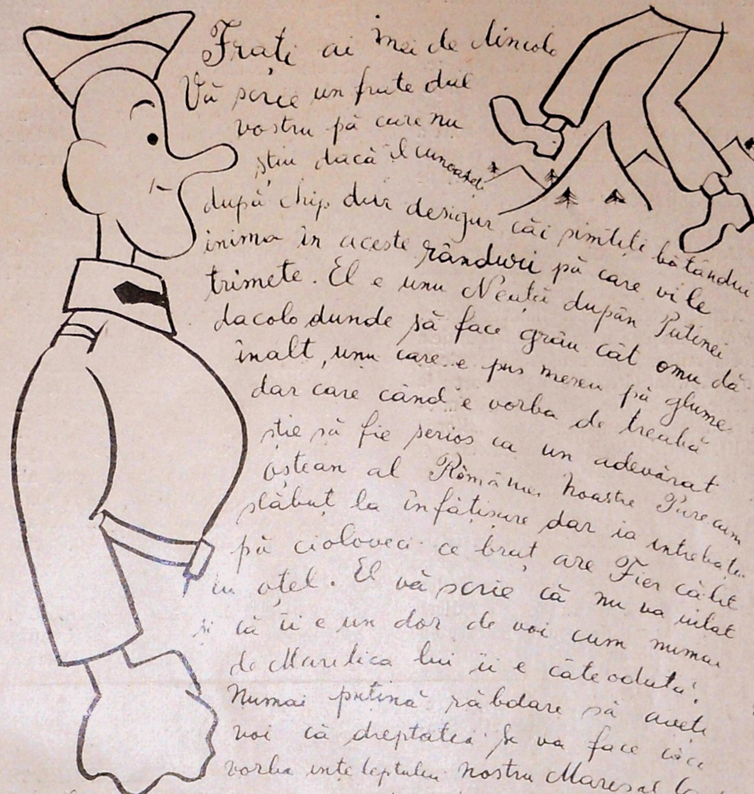
Istoria nepărtinitoare va avea prilejul să înregistreze sub acest raport — al omenirii — distincția între taberile încleștate în războiul de azi.

Locot. rez. **GHEORGHIȚESCU A.**

Epistoliile fruntaşului Neaţă

Glume

Rezon

— Nevastă-mea m'a plesnit cu cana de cafea în cap...

— Ei, mie nu mi s'ar fi putut întâmpla aşa ceva niciodată...

— De unde eşti aşa sigur?

— La noi bem ceai!

Potriveală

— Scuzaţi domnule... Nu cumva sunteţi dumneavoastră domnul Constantin Pleaşcă?

— Ba da!

— Atunci nu mă mai miră că-i semănaţi aşa bine!

Om de gust

— Omule, îţi dau doi poli dacă ajuţi servitoarei să care nişte lemne din pivniţă în bucătărie.

— Să văd mai întâi.

— Ce? Lemnele?

— Nu, servitoarea.

Copil teribil

— Nicuşor, ştii ce fac marinarii când începe furtuna?

— Da, domnule profesor: aruncă ancora.

— Dar dacă vine altă furtună?

— Aruncă altă ancoră.

— Şi dacă vine o a treia furtună?

— Aruncă a treia ancoră.

— Prostii! De unde tot scoţi atâtea ancore?

— Mă iertaţi, dar dv. de unde scoateţi atâtea furtuni?

„Bravul bravilor"

Viteazul Crillon, căpitanul francez supranumit „bravul bravilor", a primit o invitaţie la balul Curţii şi fiindcă nu ştia să danseze, a chemat un maestru de dans şi i-a cerut să-i arate primii paşi ai menuetului, pentru ca să nu pară prea stângaciu în timpul festivităţii.

Profesorul şi-a început lecţia, spunând:

— Domnule de Crillon, închinaţi-vă şi faceţi un pas înapoi...

Dar Crillon i-a răspuns furios:

— Să renunţăm mai bine, dragul meu. Eu nu m'am închinat nimănui până acum şi nu am dat înapoi niciodată!

GHICITORI

Cinel cinel
O pădure
Şi-o prescure.
(Ceapa)

Sus piele
Jos piele
La mijloc turtă cu miere.
(Smochina)

Furculiţă cu cinci dinţi
Căpătată din părinţi.
(Mâna).

Fet şoară rumeioară
Când prind a te desbrăca
N'am de ce mă bucura
Că încep a lăcrăma!
(Ceapa)

Strigături

Mândro, la voi în grădină
Prins'a dorul rădăcină
Eu mă duc să-l iau acasă
Şapte rădăcini nu-l lasă
Eu mă duc să-l bag în sân
Şapte rădăcini îl ţin.

Hai, mândro, să mergem noi,
Să ne facem car şi boi,
De-om vedea că nu se poate
Le-om lăsa baltă pe toate.

Sabie scăldată'n sânge
Taci, mândruţo, nu mai plânge
Că'napoi de-oi mai veni
Tot pe tine te-oi iubi
Că n'am în lume pe nime
Să-mi fie dragă ca tine.

Pentru mândra care-mi place
Nici părinţii n'au ce-mi face
Nici primarul satului
Nici boierii Statului.
Domnii stau şi legiuiesc
Eu cu mândra mă iubesc.

Foaie verde magheran
Când eram de nu iubeam
Unde mă culcam dormeam
Dar acum de când iubesc
Mă culc, nu mă hodinesc
Tot la mândra mă gândesc
Şi la faţă'ngălbenesc.

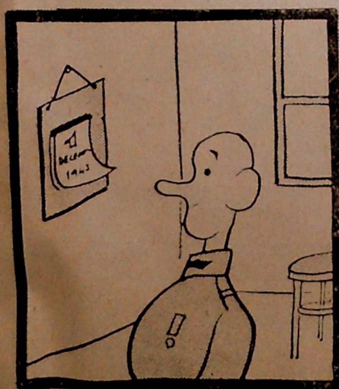
Neaţă camuflat

— P'aici a luat-o Neaţă, unde o fi?

Păţaniile fruntaşului Neaţă

de Neagu Rădulescu

— Intâi Decemvrie! 25 de ani dela Unire! Să mă duc să mă întâlnesc cu fratele meu ardelean refugiat Horia, camarad de tranşee!

— Horia, la tine veneam!

— Şi eu la fel, Neaţă, fiindcă astăzi este o sărbătoare pe care trebue s'o cinstim!

— Să mergem întâi la biserică să ne rugăm pentru dreptatea pământului nostru românesc şi pentru fraţii noştri ardeleni!

— Ascultă-mă frate Horia vezi tu haina asta militară? Iţi jur că n'o dau jos până când nu se va face dreptate pentru noi şi pentru pământul nostru!

Faptele săptămânii

DIN ŢARĂ

IN PREZENŢA M. S. REGELUI MIHAI I a avut loc Vineri 26 Noemvrie, în aula mare a Facultăţii de drept, solemnitatea deschiderii anului universitar 1943—1944.

Cu acest prilej s'a citat o însufleţită telegramă a Conducătorului de îndemn către tineret.

La sfârşitul solemnităţii Majestatea Sa Regele Mihai I a rostit următoarele cuvinte:

„Declar anul academic 1943—1944 deschis", după care, în uralele studenţimii şi în sunetele Imnului Regal, Suveranul însoţit de suită părăseşte aula Facultăţii.

ZILELE TRECUTE d-l Mareşal Antonescu, Conducătorul Statului, a dat următorul citat pe Naţiune:

Pentru fapta de omenie şi patriotism ce au săvârşit, ocrotind părinteşte timp de doi ani şi susţinând moral şi material pe elevii Arcadie, Bruja, Nicolae, refugiaţi fără părinţi din Bucovina cutropită, — D-na Maria Lt. col. Gheorghiu, institutoare şi D. Lt. col. Gheorghiu, din Botoşani, se citează ca exemplu pe Naţiune.

CU PRILEJUL IMPLINIRII UNUI SFERT DE VEAC dela Unirea Ardealului, au avut loc în ziua de 1 Decemvrie a. c. în toată ţara serbări şi slujbe religioase.

In Bucureşti s'a ţinut Miercuri dimineaţa un Te-Deum la Sf. Patriarhie, oficiat în prezenţa I. P. S. S. Patriarhului României, a membrilor guvernului, a demnitarilor Palatului şi a înaltelor autorităţi civile şi militare ale Capitalei.

De asemenea au mai fost slujbe religioase la Catedrala Notre Dame, la biserica româno-unită, precum şi diferite manifestaţiuni culturale în sala „Aro", la Teatrul Municipal, la Regimentul de Gardă al Conducătorului Statului, etc.

CENTRALA CASELOR NAŢIONALE a sărbătorit şi anul acesta, ca în toţi anii dela marele războiu de întregire, ziua de „1 Decemvrie", simbol al împlinirii idealului nostru naţional, atât la Bucureşti cât şi în ţară.

MARŢI 30 NOEMVRIE, noul trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Spaniei în România, Excelenţa Sa Don Manuel Gomez y Garcia de Barzanallana, Marchiz de Barzanallana, a depus o coroană de flori pe Mormântul Eroului Necunoscut.

DE PESTE HOTARE

ÎNMORMÂNTAREA tânărului elev plotonier major român Petre Nuţu, dela Şcoala militară germană de infanterie din Milowita (Protectorat), mort la datorie, a avut loc Sâmbătă la Cimitirul eroilor germani din Praga „Stornbohl", dând prilej unei mişcătoare şi înălţătoare manifestaţiuni de camaraderie româno-germane.

DIN REGIUNEA CUTREMURULUI din Anatolia vin neîncetat ştiri cât se poate de triste. Numărul morţilor este de 4.000, cel al răniţilor s'a ridicat la 3.000. zece mii de locuinţe şi case au fost complet dărâmate.

O DELEGAŢIE de studenţi români a fost invitată de Federaţia Studenţilor Slovaci în Slovacia.

Studenţii români în timpul şederii în Slovacia au vizitat instituţiunile culturale şi sportive din Bratislava, Modra, Ruzenberok, precum şi organizaţiunile studenţeşti, fiind aclamaţi cu căldură de populaţia slovacă.

Delegaţia română a depus o coroană la monumentul marelui poet naţional slovac Hviezdoslav.

ÎNTREAGA PRESĂ finlandeză exprimă cu prilejul celei de a 4-a aniversări a agresiunii bolşevice voinţa poporului finlandez de a continua lupta defensivă împotriva Uniunii Sovietice până la dobândirea victoriei definitive.

„Socialdemocraten" scrie că forţele armate sovietice numărând aproape 25 milioane de oameni, înarmaţi până în dinţi, s'au năpustit, acum patru ani, asupra Finlandei neînarmate, care nu are decât patru milioane de locuitori, deşi Finlanda încheiase cu Moscova un pact de neagresiune nedenunţabil.

POPULAŢIA TURCEASCA cât şi întreaga lume a Islamului sunt adânc emoţionate din cauza actelor de violenţă săvârşite în Balcani de către comunişti împotriva musulmanilor.

LA INTREBAREA dacă Turcia are vreun motiv să intre în războiu trebue să se răspundă cu un NU categoric — scrie Nizameddin Nazif în ziarul „Yeni Sabah". O astfel de Turcie nu există deloc. Desigur este o simpatie turcă alături de anglo-saxoni, totuşi acest sentiment nu dă nimănuia dreptul de a-şi închipui Turcia ca o spadă de vânzare.

ZIARUL POLONEZ „WISDOESCI POLSKDE" care apare la Londra, scrie că în timpul ocupaţiei Poloniei Orientale de către Soviete, un mare număr de profesori şi de savanţi au fost deportaţi şi omorîţi.

ZIARUL PORTUGHEZ NOTICLAS DE VIANA, din 14 Noemvrie, publică pe prima pagină o fotografie a M. S. Regelui Mihai, însoţită de un articol omagial, în care se spune că *„titlul de Mare Voevod de Alba-Iulia, purtat de M. S. Regele Mihai ca principe moştenitor, este evocarea lui Mihai Viteazul, care, acum trei secole, a realizat frontierele României Mari".*

ÎN LEGATURĂ cu crimele comise de comunişti în Muntenegru, ziarul Obuovo anunţă că şi-au găsit moartea peste 50.000 de persoane.

Toate mănăstirile şi bisericile muntenegrene au fost transformate de comunişti în localuri de petrecere. Dintre toate localităţile muntenegrene, Kalaşin a suferit cel mai mult şi va fi numit pe viitor „al doilea Katyn".

Această staţiune climatică de pe vremuri nu este astăzi decât o grămadă de ruine, cu zeci de mii de cadavre încă neîngropate, consecinţă a atacului dat de curând.

Toţi intelectualii din Kalaşin au fost omorîţi. Dintre bărbaţii adulţi n'au mai rămas decât vreo 40 la sută.

Trupe germane şi voluntari naţionalişti au efectuat acţiuni de curăţire a mai multor regiuni muntoase din Muntenegru. Incercuirea comuniştilor a reuşit complet graţie unor localnici, încât s'a putut da o lovitură definitivă împotriva bandelor luate prin surprindere.

ÎN SEARA DE CRĂCIUN Papa va primi în audienţă pe membrii Colegiului cardinalilor; în dimineaţa Ajunului, Papa va adresa prin postul de radioemisiune al Vaticanului un nou mesaj către lumea întreagă.

PIERDERILE SUFERITE DE RUSIA SOVIETICĂ sunt extraordinar de mari.

Ofiţeri sovietici, care s'au lăsat să fie prizonieri, au declarat că în ultimele şase luni pierderile suferite de Rusia Sovietică se ridică la cel puţin 3.500.000 de oameni.

Ascultaţi la radio între orele 12,50—13,50 „Ora Ostaşului" (Lunea, Miercurea şi Sâmbăta) şi „Ora Ostăşească româno-germană" (Vinerea)

Evenimente din războiu

Frontul antibolşevic din răsărit

După cum recunoaşte chiar şi Moscova, forţele sovietice sunt în curs de retragere în sectorul Korosten.

Aruncând pe sovietici afară din Korosten, Mareşalul von Manstein înregistrează un nou succes al ofensivei sale de oprire din spaţiul dela vest de Kiev. Pericolul unei mari străpungeri operative inamice spre frontiera poloneză, sau al unei întoarceri a frontului din cotul Niprului, a fost definitiv înlăturat.

Chiar dacă din punct de vedere teritorial, contra-ofensiva Mannstein nu realizează înaintări mari, însă importanţa ei esenţială constă în darea peste cap a massei de armate sovietice, care se află în ofensivă spre Vest şi care părea să facă o periculoasă pătrundere în liniile germane.

Aceste împrejurări dau măsura rezultatului obţinut de Mannstein şi lămuresc înverşunarea deosebită cu care comandamentul german a procedat în acest sector, părăsind tactica elastică şi aruncând în bătălie mari rezerve de infanterie şi blindate.

Lovit puternic din lături şi din faţă, valul de atac sovietic a făcut cale întoarsă.

Dacă acest succes îl punem în legătură cu cealaltă mare bătălie de oprire dată de forţele germane în cursul lunei Octomvrie, în spaţiul dela Nord de Krivoirog, unde aşişderea forţele sovietice ale generalului Tolbukin, după ce trecuseră Niprul în masă la Dnjepropetrovsk-Zaporoje şi înaintau ameninţător spre Nikolaev, cu tendinţa de a tăia grosul armatelor germane ce rezistau în Stepa Nogaică (Melitopol), au fost angajate la fel într'o mare bătălie şi oprite — putem trage concluzia că, în ciuda susţinerilor inamice, armata germană dispune totuşi pe frontul de Est de forţele necesare pentru ca să intervină cu putere suficientă în favoarea ei.

Sovieticii sunt într'adevăr superiori ca massă, dar comandamentul german a dovedit că, în punctele unde socoteşte necesar, are totuşi posibilitatea să realizeze o superioritate asupra inamicului. Ceea ce învederează odată mai mult că retragerea a fost o operaţiune dictată de consideraţiuni strategice şi că îndărătul ei există tot timpul la îndemână forţele necesare care pot face faţă primejdiei.

Trebue să mai adăugăm că ultimele înfrângeri ale bolşevicilor se mai datoresc şi faptului că înaintarea lor a atins puncte foarte îndepărtate faţă de bazele de plecare, puncte unde era normal ca împingerile sovietice să aibă o vigoare mai scăzută, ceea ce a corespuns perfect planurilor germane.

După ce spărtura din spaţiul Kiev-Jitomir-Korosten a fost lipită, comandamentul bolşevic încearcă să obţină năruirea frontului german prin alte două acţiuni puternice, anume în spaţiul dela vest de Gomel şi la Tcherkassy.

Ca şi în bătălia dela vest de Kiev, forţele germane depun o rezistenţă îndârjită, dar aplică în prima fază o tactică elastică, lăsând pe inamic să se desfăşoare şi să-şi descopere punctele slabe. Rokosovski presează în special asupra punctelor Şlobin şi Mozir şi pe cursul inferior al Berezinei. Incercarea lui de a împinge forţele germane în mlaştinele Pripetului se isbeşte de o înverşunată rezistenţă.

In sectorul sudic sovieticii au dat noi atacuri la istmul Perecop şi la capul de pod dela Kerci, toate aceste atacuri fiind respinse prin lupte violente, uneori corp la corp, susţinute de trupele germane şi române

Luptele din Italia

In Italia de Sud, ofensiva lui Montgomery în sectorul râului Sangro este în plină desfăşurare. Susţinerea de aviaţie este în special foarte puternică. Montgomery lucrează după sistemul său, de copleşire a inamicului prin material.

Totuşi, intervenţia masivă a aviaţiei aliate de bombardament şi asalt, precum şi a artileriei, nu a reuşit să frângă rezistenţa trupelor germane.

In restul frontului se semnalează vie activitate a trupelor de şoc şi de patrule, precum şi un puternic duel de artilerie.

Războiul din Pacific

Forţele aeriene ale marinei japoneze au scufundat, în regiunea insulelor Gilbert, din nou, un mare crucişător inamic şi două vase port-avion. Ele au avariat de asemeni un crucişător şi un vas de transport, în mod grav, după cum anunţă un comunicat al Marelui Cartier General Imperial.

Aceste succese au fost repurtate în momentul în care forţele aeriene ale marinei japoneze au atacat, în seara de 28 Noemvrie, un convoi inamic ancorat într'un golf al insulei Makin.

De asemenea, pe frontul chinez, în regiunea de Nord a provinciei Santung, între fluviul Galben şi râul Wotching, japonezii au încercuit în mod complet un număr de 5.000 comunişti chinezi, care vor fi nimiciţi.

C. 67.278. —M.SO., IMPRIMERIA CENTRALĂ, BUCUREŞTI